

Plan upravljanja istraživačkim podacima - projekt Epigravetijenske zajednice sjeverne Dalmacije

Vujević, Dario

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2022**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:822894>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Opće informacije		
	Ime i prezime predlagatelja	Dario Vujević
	Matična organizacija	Sveučilište u Zadru
	Naziv projekta	Epigravetijenske zajednice sjeverne Dalmacije
	Upravitelj podacima	Dario Vujević, dario.vujevic@gmail.com
1.	Prikupljanje podataka i dokumentacija	
	Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	<p>Podaci koji će se prikupljati su informacije o arheološkim nalazima i kontekstima. Mogu se podijeliti u dvije kategorije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. podaci dobiveni arheološkim istraživanjima 2. podaci dobiveni analizama <p>Podaci iz 1. kategorije su oni koji čine standardnu arheološku dokumentaciju pohranjeni u digitalnom obliku u formatu koji odgovara vrsti podataka: arheološki dnevnik pohranjuje se u .docx formatu, terenska arheološka dokumentacija u .mdbx formatu, fotodokumentacija u .jpg i .raw formatima, videodokumentacija u .avi i .mkv formatu, mjerenja totalnom stanicom u .dwg formatu. Zbog velike količine prikupljenih podataka, a prije svega zbog velikog broja foto i video zapisa, uz 3D modele procjenjuje se da će za arheološku dokumentaciju tijekom projekta biti potrebno 100 GB prostora.</p> <p>Podaci iz 2. kategorije ovise o vrsti analize koja se radi. Procjenjuje se da će većina analiza (litička, geološka analiza, analiza koštanih artefakata, faune i ornamenata) koristiti različite vrste baza podataka (Microsoft Access, Microsoft Excel ili IBM SPSS Statistic) pa će izlazni podatci biti spremljeni u formatima koje baze koriste (.xlsx, .mdbx, .sav). Fotodokumentacija procesa generirat će dokumentaciju u .jpg, .tiff ili .raw formatu. Radiokarbonske analize generiraju izlazne rezultate u .pdf ili .csv formatu, dok snimanja različitim elektroničkim mikroskopima prikazuju rezultate u .tiff formatu. Procjenjuje se da će za podatke iz 2. kategorije biti potrebno najmanje 50 GB prostora.</p>
	Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	<p>Prikupljanje podataka počinje arheološkim iskopavanjima i prikupljanjem nalaza ili uzoraka. Iskopavanja bi se, kao i do sada, vodila suvremenom arheološkom metodologijom, uz obavezno mokro i suho prosijavanje sedimenta i sakupljanjem svih materijalnih ostataka (uz flotiranje dijela depozita i uzimanje uzoraka za bioarheološke i geološke analize). Dokumentacija uključuje opise, pozicioniranje nalaza i stratigrafskih jedinica totalnom stanicom, uz stvaranje fotoskice i 3D modela svake pronađene hodne površine.</p> <p>Druge terenske aktivnosti su fokusirane na sistematske preglede otoka i kopna. Terenski pregled je arheološka metoda koja je usmjerena na dokumentiranje šireg prostornog konteksta površinskih arheoloških nalaza, odnosno arheološkog krajolika. Organizacija rekognosciranja mora se provoditi u jasno dokumentiranom i unaprijed određenom prostornom obrascu. Površina tla najčešće se pregleda hodajući u usporednim linijama, no moguće je uporabiti i drugačija rješenja poput intenzivnog pregleda manjih površina na slabije vidljivom terenu. Terenska dokumentacija u pravilu je organizirana po sustavu prostornih jedinica pa je time omogućeno dosljedno bilježenje svih arheoloških tragova u krajoliku bez obzira na</p>

		<p>njihov potencijal u smislu diskretnih arheoloških nalazišta. S obzirom na veličinu istraživačkog prostora primjenjivalo bi se tzv. konvencionalno i ciljano rekognosciranje koje uključuje definiranje arheoloških potencijala</p> <p>Analiza uzoraka i nalaza zahtjeva različite metodološke pristupe.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. radi utvrđivanja precizne kronologije koristit će se direktno (AMS) datiranje različitih konteksta 2 petrografske analize litičkih predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • makroskopska analiza izrađevina s ciljem preliminarnog petrografskog određenja • priprema preparata za mikroskopsku analizu • mikroskopska analiza izrađevina na nabrusku • mikrofacijelna analiza izrađevina na izbrusku • makroskopska i mikrofacijelna analiza geoloških uzoraka • korelacija analiziranih litičkih izrađevina i geoloških korelata • evaluacija i interpretacija rezultata 3. tehno-tipološka analiza izrađevina od koštanih sirovina u širem smislu (kost, rogovi, zubi, ljuštire mekušaca) će obuhvatiti: <ul style="list-style-type: none"> • makroskopsku analizu sirovine • makro- i mikroskopsku analizu tragova obrade • makro- i mikroskopsku analizu tragova upotrebe. 4. pri obradi osobnih ornamenata napraviti će se metričke analize uzoraka, makroskopske analize površinskih tragova izrade, mikroskopske analize načina izrade, analiza tragova korištenja, analiza površinskih ostataka (poput okera i dr. vrsta materijala povezanih s načinom korištenja očuvanih na površini uzorka) i 3D rekonstrukcije mogućih načina uporabe osobnih ornamente. 5. deskriptivno tipološko-tehnološke i komparativne analize litike upotpunit će se s arheometrijskim metodama i statističkom obradom podataka.
	<p>Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)</p>	<p>Sva dokumentacija nastala arheološkim istraživanjima bit će predana nadležnom konzervatorskom odjelu Ministarstva kulture RH kroz ekstenzivno izvješće. Dokumentacija će sadržavati opis istraživanja, stratigrafije te informacije o analizama, načinu prikupljanja podataka, kronološkim i kulturološkim odrednicama. Također, nakon istraživanja i objave rezultata svi metapodaci će biti dostupni široj znanstvenoj javnosti.</p>
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	
	<p>Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li</p>	<p>Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Ne Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Sva potrebna dopuštenja izdalo je Ministarstvo kulture RH</p>

	osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?	Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Arheološkim istraživanjima i analizama neće se prikupljati podaci o osobama. Projekt u osnovi ne uključuje niti jedno od glavnih etičkih problema.
	Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?	Podaci će se obrađivati i njima upravljati u zaštićenom mrežnom okruženju. Kako nije riječ o podacima koji potražuju višu razinu sigurnosti ne postoji primjetni rizici.
	Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?	Ne očekuje se da će rezultat istraživanja dovesti do patenta. Ostali problemi intelektualnog vlasništva će se u rješavati prema preporukama institucije.
3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	Kako ne postoji institucijski repozitorij prikladan za čuvanje ovakve vrste podataka, podaci će biti pohranjeni na vanjskim repozitorijima (Dropbox i One Drive) uz kopije na vanjskim HDD-ovima. Kapacitet pohrane dostupan projektu iznosi 2TB.
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Podaci se čuvaju u onim formatima u kojima su i proizvedeni.
4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti	Potencijalni korisnici mogu saznati za podatke preko znanstvenih i stručnih objava, kao i preko službenih web stranica projekta. U planu je prijava na projektne pozive za izradu repozitorija podataka za arheologiju.

	podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	Ne postoje podaci koji se ne smiju dijeliti.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima <i>FAIR-a</i> .	Trenutno ne postoji digitalni repozitorij koji bi odgovarao potrebama projekta i veličini podataka. Planirana je prijava na projekte za izradu iste. Također u izradi je platforma za digitalizaciju arheološke građe (arches.unizd.hr), a kad platforma bude funkcionalna planira se prebacivanje podataka na nju.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Trenutno ne postoji digitalni repozitorij koji bi odgovarao potrebama projekta i veličini podataka. U izradi je platforma za digitalizaciju arheološke građe (arches.unizd.hr), a kad platforma bude funkcionalna planira se prebacivanje podataka na nju.

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima?: priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)